



## Samenvatting Meerjarenplanning – legislatuur 2014-2019

---

Op 17/9/2013 stelde het Antwerpse college van burgemeester en schepenen zijn beleid voor de komende jaren voor in de vorm van de meerjarenplanning voor de bestuursperiode 2014-2019. Het gaat om een hele catalogus van concrete projecten, investeringen, maatregelen en accentverschuivingen die het uitzicht van de stad zullen veranderen, en de manier waarop de Antwerpenaar z'n stad beleeft ten goede zullen beïnvloeden.

De nieuwe bestuursploeg heeft de eerste acht maanden van haar beleid al ingezet met een reeks maatregelen en beslissingen die verandering inluiden. Met deze meerjarenplanning die we in november aan de gemeenteraad voorleggen, geven we heel concreet verder vorm aan het bestuursakkoord.

Hieronder vindt u per beleidsdomein een overzicht van concrete maatregelen, projecten en doelstellingen die we tijdens deze bestuursperiode zullen realiseren.





## **Financiën**

We staan voor enorme financiële uitdagingen. De algemene economische crisis, de dramatische financiële toestand van alle Vlaamse steden en gemeenten, en specifiek voor Antwerpen: een stijgende bevolking, een dalend inkomen pro capita en de pensioenproblematiek, die de volgende 6 jaar al 420 miljoen euro aan responsabiliseringsbijdrage geeft. De volgende legislatuur zal dit nog toenemen naar ongeveer 900 miljoen over 6 jaar.

Desondanks zijn we erin geslaagd om een **meerjarenbegroting in evenwicht** op te stellen die we in november aan de gemeenteraad zullen voorleggen; en dat **zonder één enkele belastingverhoging**.

Ook de **pensioenproblematiek** neutraliseren we tijdens deze legislatuur.

We werken verder aan de eigen efficiëntie. Het stedelijk apparaat wordt afgeslankt, waarbij we er alles aan willen doen om naakte ontslagen te vermijden. Concreet betekent dit: 1420 VTE's minder, groepsbreed, over een periode van zes jaar.

Voor drie kerntaken van het stadsbestuur stijgen de budgetten: **veiligheid, onderwijs en sociaal beleid**.

Tijdens deze bestuursperiode zullen we **1,250 miljard euro investeren**, en dat is méér dan het gemiddelde tijdens de vorige bestuursperiode, zelfs als we de engagementen voor de Oosterweelverbinding van dat bedrag aftrekken - en dat in moeilijke economische omstandigheden.



## Veiligheid

Dit is één van de kerntaken van een lokaal bestuur. In Antwerpen blijft dit een belangrijk thema en een constante bezorgdheid van de Antwerpenaar. Om het hoofdstuk veiligheid uit het bestuursakkoord daadwerkelijk te kunnen uitvoeren, zijn de budgetten voor die bevoegdheid gevoelig verhoogd.

De middelen waarover de **Lokale Politie** beschikt, stijgen met 25 miljoen euro per jaar. Hiermee worden de strijd tegen drugs en woninginbraken (het sporenteam), meer wijkteams op straat en de uitvoering van het verkeersveiligheidsplan gefinancierd. We blijven ook investeren in veiligheidscamera's – ongeveer 1 miljoen per jaar. Deze camera's lossen intussen al meer dan 3 misdrijven per dag op in onze stad.

Voor de 'zachtere' kant van ons veiligheidsbeleid is er geld om 17 extra mensen aan te nemen: pandtoezichters, bouwtoezichters,... En we hebben ook geld vrijgemaakt voor de strijd tegen radicalisering.

Ook de **brandweer** krijgt de middelen die ze nodig heeft om de dekkingsgraad van het hele Antwerpse grondgebied te optimaliseren. Er is budget voor de nieuwe kazernes in Wilrijk en Berendrecht, en de grondige renovatie van de kazerne op Linkeroever gaat onverminderd voort.

## Stadsmarketing

Hier hebben we de voornaamste verschuiving eigenlijk al doorgevoerd en gecommuniceerd. Dankzij het uitdoven van DNA (dat brengt ons 900 000 euro per jaar op) hebben we middelen vrij voor:

- een externe communicatie: Antwerpen is de laatste jaren prima verkocht aan de Antwerpenaars, nu is het tijd voor de niet-Antwerpenaars: de vier B's.
- een vooruitstrevend en gebruiksvriendelijk digitaal platform voor echte tweerichtingscommunicatie met de burger, waar hard aan gewerkt wordt en dat er bijzonder veelbelovend uitziet.



## Sociale zaken en OCMW

In het bestuursakkoord was al heel wat aandacht voor sociaal beleid. In de meerjarenplanning wordt dit nu ook omgezet in een concrete visie, acties en bijhorende middelen:

- OCMW/Zorgbedrijf Antwerpen: **2012** 157,3 miljoen (dotatie van de stad, stedenfondsmiddelen en bijpassing tekort. **2014** 172,5 miljoen = +15,2 miljoen = + 9,6 %
- stedelijke middelen lokaal sociaal beleid: **2012** 7,3 miljoen, **2014** 11,8 miljoen = +4,5 miljoen = + 61%

### 1. Inburgering

- aankoop Atlas II;
- taalcoach Nederlands op de werkvloer;
- wachtlijsten analfabeten en ongeletterden wegwerken;
- aanbod op maat, bv. in huisvestingsmaatschappijen (klare taal wordt uitgebreid);
- ook inzetten op niet-verplichte inburgeraars -> capaciteit aanbod uitbreiden zowel via exploitatie (lesgevers en materiaal) als via investeringen (leslokalen);
- Inburgeringscoaches;
- taalbubbels: anderstalige ouders met jonge kinderen leren op een laagdrempelige manier Nederlands.

### 2. Armoedebestrijding

Uiteraard gaat een zeer groot deel van de verhoging van de middelen van het OCMW hier naartoe. Armoedebestrijding wordt uitgevoerd door het OCMW, de bedrijfseenheid samen leven en externe partners.

- Er werd een departement activering binnen het OCMW opgericht. Dit is veel efficiënter en zo worden er meer mensen naar een (reguliere) job geleid. De beste garantie om niet in armoede te vallen of om uit armoede te geraken, is het hebben van een inkomen uit arbeid.
- Er ligt een focus op jongeren en eenoudergezinnen bij sociale tewerkstelling. Dit kadert in het bestrijden van de jeugdwerkloosheid en kinderarmoede.
- Er worden binnen het bestaande X-tra team extra medewerkers aangeworven die zich heel concreet gaan bezighouden met het sensibiliseren en ondersteunen van ouders met onbetaalde schoolfacturen. Dit gebeurt uiteraard in samenwerking met de scholen.
- Er komen 17 Huizen van het Kind in Antwerpen. Concentratie van allerlei activiteiten die nu verspreid zijn; bv consult van Kind en Gezin, bv opvoedingswinkels,... Eén concreet voorbeeld; o.a. inzetten op peuters zo spoedig mogelijk naar de kleuterschool te leiden. Is veel beter omdat alle



diensten dan bij elkaar zitten en er zo veel sneller op verschillende fronten kan ingespeeld worden en op het vroegtijdig detecteren van problemen.

- Dak- en thuislozen: totaal andere aanpak; we gaan van een reactief beleid naar een proactief beleid. Niet pas ingrijpen als het al te laat is. Uithuiszetting voorkomen door proactieve hulpverlening door dienst schuldhulpbemiddeling bij huur- en/of betalingsproblemen.
- kindermaaltijden aan 1 euro; zowel prijs van het voedsel als de toeleiding van kinderen naar de sociale restaurants.
- nieuwe convenanten in het kader van opvoedingsondersteuning met bv Elegast. Bv ouders met problematisch spijbelende kinderen ondersteunen.
- begeleiding en omkadering van kwetsbare zwangere vrouwen door de stad en OCMW (voorheen enkel provincie)
- bestaande convenanten in het kader van drugsproblematiek (preventieve en curatieve aspect) worden uitgebreid.

### **3. Senioren (Zorgbedrijf Antwerpen)**

- 5 bijkomende dienstencentra reeds in de planning en op zoek naar een geschikte locatie voor nog 5 extra. Jaarlijks wordt er minstens 1 bestaand dienstencentrum gerestyled.
- Deze legislatuur minstens 1500 extra serviceflats.
- 300 extra plaatsen in Woonzorgcentra. De bestaande complexen worden ook grondig gerenoveerd en aangepast aan de actuele normen (bv verplichting enkel éénpersoonskamers).
- Thuisdiensten zullen jaarlijks met 10% groeien.

### **4. Leefbaarheid sociale huisvesting**

Was ook een zeer belangrijk aandachtspunt in het bestuursakkoord. Jaarlijks 1,1 miljoen om deze problemen aan te pakken (conciërges, plaatsen van camera's, plaatsen van omheiningen en ingrepen op het openbaar domein)

Daarnaast ook nieuwe beleidsruimte voor mindervaliden en holebi's (bv verdubbeling convenant met het Roze Huis waarbij extra zal gewerkt worden aan het aanvaarden van het holebi-gegeven bij mensen van allochtone origine.



## Economie

Antwerpen is een stad met traditie, ook op economisch vlak. Maar de wereld staat niet stil, het economisch landschap verandert razendsnel: Antwerpen wil haar succesvolle ondernemers koesteren en nieuwe bedrijven aantrekken:

De stad richt zich op groeiclusters:

- De stad investeert meer dan **10 miljoen euro in Blue Gate Antwerp, en 4 miljoen euro in FISCH**, de incubator voor duurzame chemie
- De stad geeft een nieuw elan aan **Antwerp Headquarters**.
- De stad trekt volop de kaart van **innovatieve & creatieve ondernemers**.
- Een nieuwe prioriteit wordt **het accountmanagement**. Accountmanagers van W&E zullen elk jaar de bedrijfsleiders van 200 Antwerpse topbedrijven bezoeken. Doel is, problemen die binnen de macht van de gemeentelijke administratie liggen op te lossen, onze bedrijven te verankeren en hen beter te laten scoren.

## Cultuur

Antwerpen maakt kunst. Antwerpen toont kunst. De Antwerpenaar houdt van kunst. En kunst maakt mee de stad. Kunst & cultuur zijn de motor voor vernieuwing en creatie en zorgen mee dat Antwerpen één van de culturele hoofdsteden in Europa blijft:

- De volgende periode komt er geld vrij om te investeren in een betere geografische spreiding: we zijn zo gestart met de bouw van de **culturele centra in Hoboken, Zandvliet en Ekeren**.
- We investeren in onze **theaterinfrastructuur**, zowel met investerings- als exploitatiemiddelen.
- De stad Antwerpen kiest er voor om te investeren in **haar cultureel erfgoed**:
  - met een nieuwe vleugel bij en de herinrichting van het **Museum Plantin-Moretus** wil de stad haar Unesco-werelderfgoed beter bewaren en ontsluiten.
  - met de restauratie van **Vleeshuis, Brouwershuis en het Rubenshuis** wil de stad een voorbeeldfunctie voor haar museale monumenten opnemen.
  - met een doordacht tentoonstellingsbeleid en met **de herinrichting van de verdieping wereldstad in het Museum aan de Stroom** wil de stad nieuwe bewoners en bezoekers naar haar erfgoedinstellingen halen en herhaalbezoek stimuleren.
- We zetten fors in op de hedendaagse **beeldende kunsten** in Antwerpen, samen met alle partners in de stad.



## Stads- en Buurtonderhoud

Een propere stad is een absolute prioriteit voor dit bestuur. De stad heeft de plicht te zorgen dat de burgers hun afval op een vlotte, eenvoudige manier kwijt kunnen. Dat kost de stad behoorlijke inspanningen en financiële middelen, en tegelijk verwachten wij van de Antwerpenaar dat hij zijn afval correct aanbiedt.

- Propere stad:
  - De stad investeert het grootste bedrag ooit in het uitrollen van het systeem van de **sorteerstraatjes**: 22 miljoen euro voor 230 sorteerstraatjes in de historische binnenstad en op Linkeroever, in de volgende zes jaar.
  - De stad maakt werk van de grondige vernieuwing van de recyclageparken
  - In samenspraak met OVAM, en in navolging van het nieuw Vlaams materialendecreet, **worden de afvalfracties grof vuil en steenpuin betalend**.
  - Maar tegelijk worden de **vuilniszakken** in Antwerpen ook de volgende jaren niet **duurder**.
  - Meer middelen en aandacht voor **sensibiliseringscampagnes** rond een duurzaam afvalbeleid.
- **Parken:**
  - Nieuwe beheerplannen worden opgemaakt in overleg met districten, ecologische verenigingen en buurtverenigingen, o.a. voor **Stadspark, Bouckenborghpark, Te Boelaerpark** en Park Spoor Noord.
- **Ecologisch medebeheer:** In domein **Hertoghe** wordt een project van ecologisch medebeheer door Natuurpunt opgestart. Leden van Natuurpunt zullen dit park samen met de groendienst beheren.
- Wat **innovatief parkmeubilair** betreft worden er grotere vuilbakken besteld en worden die op strategischer plaatsen ingeplant. Dit om de zwerfvuilproblematiek na picknicken beter onder controle te krijgen.
- Ook wordt er geëxperimenteerd met '**sprekende vuilbakken**' rond speeltuinen.

## Patrimonium

We willen het stedelijk vastgoed (meer dan 690 panden) nog beter benutten. Zo zal elk gebouw worden getoetst aan de ruimtenormen die in Den Bell werden toegepast.

- Prioritaire nieuwbouw- en renovatieprojecten: renovatie Kasteel Schoonselhof, renovatie Zaal Harmonie, groot onderhoud OLV-toren (kathedraal)
- We streven er ook naar dat burgers zo veel als mogelijk gebruik kunnen maken van de gebouwen van de stad (kasteel Sorghvliedt, kasteel Veltwijcklaan).
- Burgers, buurt- en wijkverenigingen kunnen blijven rekenen op steun voor alle feesten en evenementen die de stad kleur geven.





## **Erediensten**

We werken verder aan de kwaliteitsverbetering van de levensbeschouwelijke infrastructuur. Via investeringen en door het bouwheerschap over te nemen zorgen we voor de **instandhouding en verbetering van de eredienstgebouwen**. We zullen deze legislatuur ook de resultaten merken van de duurzame dialoog met bisdom, dekenaat en kerkbesturen. De eerste pilootprojecten zullen starten: **bij alle werken aan kerkgebouwen** die we financieren, kijken we naar **de mogelijke toekomst van deze gebouwen**. Voor dit alles zijn er extra middelen gegenereerd, idem dito voor de exploitatie.







## Sport

Dit stadsbestuur blijft met de sportclubs investeren in sportinfrastructuur, met bijzondere aandacht voor de legacy van Europese Sporthoofdstad. Dit bestuur gelooft absoluut in de gemeenschapsvormende kracht van sport, en al onze sportprojecten voor de komende jaren passen in die filosofie.

- **Uitbreiding zwembad Wezenberg:** we bouwen met Vlaanderen een trainingsbad voor de topsport met zes extra banen aan de Wezenberg. Daardoor geven we het Antwerpse zwemtalent alle kansen om door te groeien, door te zwemmen naar de Olympische spelen in Rio. Door deze operatie komt er ook meer ‘zwemwater’ voor het publiek, clubs en scholen vrij in Wezenberg en andere zwembaden.
- **Sporthal Fort VI in Wilrijk:** Met een klemtoon op de sporten tennis, basket, snowboarden + ski, (hockey), zwemmen, voetbal, taekwondo, judo en badminton
- **Wilrijkse Pleinen** ombouwen tot een sportsite, door het ‘invullen’ van blinde vlekken (8 miljoen, waarvan Vlaanderen 1 miljoen.) Er is nu al een kunstgrasveld, een sporthal en verschillende natuurgrasvelden, maar er komen nog hockey- en eventueel rugbyterreinen.
- We blijven investeren in **kunstgrasvelden**.
- Moderniseren van de sportinfrastructuur op Groot Schijn (9 miljoen).
- Verder nog op het programma: **sporthal Sint-Lutgardis, sportinfrastructuur Regatta, Buurtsporthal Iglo**.
- Nog belangrijk: we behouden de huidige tarieven.

## Publiek domein

Goed onderhouden wegen komen alle Antwerpenaars ten goede, hier maken we middelen voor vrij. Verder een greep uit het grote aantal projecten:

- Heraanleg **Bredabaan en Nolfplein**
- Heraanleg **Groenplaats**
- Heraanleg deel **Grote Markt-Kaasru**
- Via Sinjoor: **Meirbrug en Schoenmarkt**
- Fietsbrug (**Posthofbrug**) Berchem station
- Heraanleg **Oude Herentalsebaan**
- **Krijgsbaan** (Hoboken)
- **Lichtplan Grote Markt**
- **REG-Lichtplan** in de districten



## **Diamant**

De diamantsector blijft van levensbelang voor onze stad, qua economische meerwaarde en tewerkstelling maar zeker ook voor onze internationale profilering. We investeren 3,1 miljoen, vooral in het verbeteren van de uitstraling van de sector:

- **Diamantontmoetingscentrum** : in samenwerking met de diamantsector, Toerisme Vlaanderen en de Provincie
- **Kwaliteitslabel Juweliers** : “Antwerp Most Brilliant” waarbij juweliers een door de stad gedeponerd kwaliteitslabel kunnen krijgen na een doorgedreven audit in samenwerking met AWDC en FOD Economie.



## Onderwijs

**Studentenstad:** We zetten in op drie doelstellingen:

1. Antwerpen profileren als internationale studentenstad, passend in de Internationale City Marketing die de stad zal ontwikkelen;
2. Er werd een budget voorzien voor de inrichting van het “nieuwe huis van de student” waarin onder meer voorzien wordt in:
  - een uitgebreidere onthaalfunctie;
  - een integratie met het loket buitenlandse studenten;
  - een polyvalente ruimte die uitgebaat zal worden;
  - een co-working co-studying ruimte met horeca voorziening;
  - huisvesting die gericht is op korte termijn verhuur;
  - de kantoren voor de werking van Antwerpen Studentenstad.
3. Er is een aantrekkelijk en kwaliteitsvol stadsklimaat op maat van studenten.

### Stedelijk onderwijs

De investeringsdotatie voor de legislatuur verdubbelt nagenoeg naar **144,4 miljoen euro** t.o.v. toegekende dotatie in de periode 2007-2012. De exploitatiedotatie verhoogt en wordt aangepast aan de al geleverde en nog te leveren capaciteitsinspanningen.

Het nieuwe masterplan investeert in drie verschillende domeinen:

#### 1. Optimalisatie van het patrimonium

Met het voorziene budget zullen op basis van de huidige wetgeving en de gekende gebreken alle scholen brandveilig gemaakt worden en ook een positieve doorlichting krijgen voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

#### 2. Capaciteit

We investeren maximaal in kwalitatief basisonderwijs en brengen de marktaandeelen kleuter- en lager onderwijs dicht bij elkaar. Er wordt niet voorzien in bijkomende extra capaciteit op basis van de voorziene demografische groei, de verantwoordelijkheid daarvoor ligt in Vlaanderen, de stad past nu al meer dan 30 % bij en kan dit niet verder dragen op haar budget.

#### 3. Brede en Hedendaagse school

In brede buurtscholen verwezenlijken we waar kan multifunctionele infrastructuur. Het secundair onderwijs zal een betere afstemming nastreven tussen het stedelijk basis- en secundair onderwijs en starten



met een geleidelijke heroriëntering van het aanbod met een duidelijkere focus op techniek, wetenschap en industrie:

- Nieuwe Campus Hardenvoort (Spoor Noord) krijgt een eerste graad met wetenschappen en techniek;
- Nieuwe Campus Cadix wordt gekoppeld aan Campus Hardenvoort en krijgt een tweede en derde graad met wetenschappen en techniek;
- Realisatie van een Topsport Campus;

### **Algemeen onderwijsbeleid**

De nodige middelen werden voorzien om volgende vier doelstellingen te realiseren:

1. Ononderbroken leerloopbanen nastreven
2. Veilige, brede en kwaliteitsvolle leer- en leefomgevingen garanderen
3. Noodzakelijke voorwaarden creëren om voldoende onderwijskwaliteit te creëren met vrijwaring van de vrije schoolkeuze
4. Informatie en instrumenten aanreiken om onderwijskwaliteit te verhogen

De bestaande budgetten van het flankerend onderwijsbeleid blijven behouden en heel wat nieuwe initiatieven worden ontwikkeld; structurele inzet voor capaciteit, voorbereiding capaciteit secundair, projecten rond ouderbetrokkenheid, regie voor- en naschoolse opvang, kleuterparticipatie, trajecten die leiden tot een diploma, ...

Het intern verzelfstandigd agentschap ‘Klas op stap’ wordt grondig hervormd. Het aanbod van daguitstappen wordt netoverschrijdend vernieuwd en verder uitgebouwd.

De stad stopt met het in eigen beheer organiseren van weekverblijven in haar eigen patrimonium alsook in ingehuurd patrimonium. In de plaats hiervan komt er voor alle kinderen uit de tweede en de derde graad van alle lagere scholen in Antwerpen een netoverschrijdend aanbod van “vouchers”. Deze “vouchers” kunnen gebruikt worden als toelage per kind bovenop de maximumfactuur. Het algemeen onderwijsbeleid zal de scholen hierbij begeleiden en faciliteren. De doelstelling van deze hervorming is ingegeven door de wil om netoverschrijdend alle Antwerpse scholen de nodige financiële ademruimte te geven bovenop de maximumfactuur.



## Werk

Antwerpse bedrijven hebben bij de VDAB meer dan 5000 vacatures openstaan. De Antwerpse arbeidsmarkt telt nochtans 35 000 werkzoekende werklozen. Het aanpakken van deze **arbeidsmarktparadox vertrekkende van de huidige en toekomstige arbeidsvraag** is de doelstelling in het beleidsdomein werk. Uiteraard is de (internationale) economische conjunctuur de bepalende factor, maar door een flankerend beleid en door samenwerking met alle mogelijke actoren kunnen we op lokaal vlak toch een verschil maken. De stad bundelt haar middelen met die van andere actoren en doet ook een beroep op bovenlokale middelen (Vlaams, federaal, Europees) om die 5000 vacatures bij de bedrijven ingevuld te krijgen.

De werkloosheidsgraad bij jongeren ligt in Antwerpen op 29%, terwijl de algemene werkloosheidsgraad rond 16% ligt. De stad maakt daarom van de aanpak van jeugdwerkloosheid een prioriteit. We willen jongeren beter matchen met de arbeidsvraag. De stad, VDAB, onderwijs en de jeugdsector bundelen hun krachten en lanceren binnenkort **een jeugdwerkplan met concrete acties**:

- per jaar worden 200 jongeren uit kansarme buurten in de jongerencompetentiecentra intensief begeleid naar werk. We zullen het aantal arbeidscompetentiebegeleiders de komende jaren uitbreiden van drie tot vijf;
- per jaar krijgen 400 leerlingen uit het deeltijds onderwijs begeleiding om hun arbeidscompetenties te versterken;
- initiatieven naar werkgevers om te kiezen voor jongeren, en hen te informeren over de (federale en Vlaamse) subsidies die daarvoor bestaan;
- jongeren stimuleren om te ondernemen;

In haar poging om de 5000 openstaande vacatures in te vullen, houden stad en VDAB rekening met de **sectorspecifieke eigenschappen van de arbeidsmarkt**. Zo'n aanpak is concreter en effectiever. Talentenfabriek (industrie), Talentenwerf (bouw) en Talentenstroom (logistiek en haven) bestaan al, een talentenhuis voor de zorgsector wordt onderzocht. In de verschillende Talentenhuisen werken diverse partners samen: werkgeversorganisaties, sectorfondsen, VDAB, onderwijs en andere opleidingsorganisaties. Waar zetten de **Talentenhuisen** op in?

- continueren van Talentenwerf: 300 werkzoekenden per jaar in een bouwopleiding; 400 werkzoekenden per jaar bemiddelen naar een job in de bouw;
- continueren van Talentenfabriek: 450 werkzoekenden per jaar in een opleiding industrie; 100 werkzoekenden per jaar bemiddelen naar een job in de industrie;
- continueren van Talentenstroom: 75 werkzoekenden per jaar in een opleiding bedienden logistiek; 250 werkzoekenden per jaar bemiddelen naar een job in haven en logistiek;



- promoten van arbeidsmarktgerichte studies bij leerlingen en studenten en ondersteunen van de Transit schoolverlatersdagen.

Los van de talentenhuisen blijft de stad dienstverlening op maat aanbieden bij het invullen van vacatures via jobbeurzen, jobdates en jobevents, het organiseren van specifieke training en opleiding in functie van vacatures, tot het ondersteunen bij de toeleiding van kandidaten.

In de werkzoekendenpopulatie zitten ook zwakkere groepen. Bijna 80% behoort tot een kansengroep (jongeren, ouderen, arbeidsgehandicapten, langdurig werklozen, allochtonen), waarvoor de tewerkstellingskansen kleiner zijn. De stad neemt hier de **regiefunctie** op zodat ook deze zwakkere groepen via **sociale economie en tewerkstellingsmaatregelen** meer geactiveerd worden in economisch waardevolle activiteiten. Hoe?

- via samenwerking met managementscholen organiseert de stad trajecten om innovatie en versterking van de bedrijfsvoering in de sociale economie te stimuleren;
- de stad betreft waar mogelijk sociale economiebedrijven bij overheidsopdrachten;
- de stad subsidieert activering binnen de sociale economie en doorstroom naar de reguliere economie;
- als werkgever activeert de stad zelf werkzoekenden via sociale economie en sociale tewerkstelling;
- de stad start een gestructureerd accountmanagement met alle sociale economiebedrijven in Antwerpen.

## Haven

Het dividend van de haven wordt opgetrokken van 12,8 miljoen naar 21,3 miljoen per jaar, zo neemt het Gemeentelijk Havenbedrijf volop zijn verantwoordelijkheid voor de financiële gezondheid van de stad. Deze stijging zal uiteraard niet verhaald worden bij de gebruikers.



## Stadsontwikkeling

Het beleid voor de komende jaren is gebaseerd op vijf pijlers:

1. Het vorm geven aan de noodzakelijk verdichting van de stad gezien de bevolkingstoename die op ons afkomt.
2. Het voorzien van de nodige hardware structuur (oprichting gebouwen en ontwikkelingen) om het hoofd te bieden aan de wooncrisis. De meerjarenplanning en begroting laat toe dat de stad voor +/- 1,8 miljard euro nieuwe (private)ontwikkelingen kan faciliteren. Er kan 18 ha nieuw publiek domein aangelegd worden, 5000 nieuwe woningen gebouwd worden op 10 sites en er is +/- 60 miljoen euro voorzien voor eigen projecten van de stad.
3. De inbreiding van de districten in de stad binnen de 20<sup>e</sup>-eeuwse gordel.
4. Aandacht voor bescherming van het onroerend patrimonium en het zo mogelijk herbestemmen van deze gebouwen voor een nieuwe functie zonder afbreuk te doen aan hun erfgoedwaarde.
5. Het faciliteren van de groei van de stad.

Om dit te kunnen realiseren werden middelen voorbehouden voor :

- uitvoering studiewerk rond verdichting, het maken van uitvoerings – en planningskaders (RUP's, masterplannen, ...) en de herziening / evaluatie van het RSA (ruimtelijk structuurplan Antwerpen) : 1,5 miljoen euro
- voorbeelden: Noorderlaan, Boomssteenweg, Havanasite, structuurplan Berendrecht-Zandvliet-Lillo en masterplan Ekeren.
- het investeringsritme voor grond- en pandenbeleid blijft ongewijzigd (40 miljoen euro voorzien)
- ontwikkeling en vorm geven aan nieuwe visies op alternatieve woonvormen (co-housing) : 2,75 miljoen euro
- het faciliteren van investeringen voor het verbeteren van de energie prestaties van het oud patrimonium van de stad.

De projecten die absoluut prioriteit krijgen, zijn:

- de grondige heraanleg van de Scheldekaaien
- het nieuwe arresthuis
- de site van het ZNA
- de afwerking Park Groot Schijn
- de verdere ontwikkeling eilandje
- de herlocalisatie Sinksenfoor en aanpassing nieuw terrein





- voorzien van parkeermogelijkheden op en rond het Moorkensplein (500 000 euro extra bovenop bestaande budget)







## Jeugd

De komende zes jaar willen we met het jeugdbeleid ervoor ijveren dat alle kinderen, tieners en jongeren voldoende fysieke en mentale ruimte hebben om op te groeien in stad en dat ze zich in hun vrije tijd voluit kunnen ontspannen en ontplooiën. We willen kinderen, tieners en jongeren stimuleren om deel te nemen aan het aanbod en zelf initiatieven te organiseren.

Om dit waar te maken willen we allereerst inzetten op een kwalitatief en duurzaam vrijwillig jeugdwerk en degelijke en brandveilige jeugdinfrastructuur via uitgebreide financiële en materiële ondersteuning (via werkings-, infrastructuur- of vormingssubsidies, maar ook via de uitleendienst). Momenteel erkent de stad bijna 200 vrijwillige jeugdwerkingen.

Daarnaast sloten we met 30 organisaties uit het professioneel jeugdwerk een tweejarige betoelagingsovereenkomst af. Elk krijgen ze een duidelijke inhoudelijke opdracht naar de stad en de samenleving toe. Het gaat onder andere om 1 jongerenmedia-agentschap, 10 jeugdcentra (we streven naar één per district), 3 jeugdcompetentiecentra, 2 speelpleinwerkingen en 7 WMKJ's (vrijtijdsaanbod in kwetsbare buurten). Die 3 jeugdcompetentiecentra zien we als vooraanstaande partners omdat ze jongeren via jeugdwerk op een intensieve manier toeleiden naar de arbeidsmarkt.

Kinderen en jongeren hebben ruimte nodig om te leven. Daarom zullen we investeren in **ruimte**: jeugdcentra, speelpleinen, groene ruimte... Hoog op de agenda staan speelbossen en parken, zoals het park Groot Schijn in Deurne. Ook het inplanten van toegankelijke avontuurlijke speeltuinen op loop- of fietsafstand voor gezinnen zijn een prioriteit. Er komen alvast **nieuwe spelterreinen** aan de Arenaweide in Deurne en de Robinsontuin op Linkeroever. Voor de tieners en jongeren komen er enkele **nieuwe of vernieuwde jeugdcentra**. In de Ankerrui en op Rozemaai werken we hard aan twee verbouwingsprojecten. Op Linkeroever en in Deurne staan twee nieuwe projecten op til.

## Leefmilieu

Over de lage emissiezone hebben we al uitgebreid gecommuniceerd, maar we werken ook aan een **geluidsactieplan** waarin verschillende acties zullen staan die we op lokaal niveau zullen nemen om de geluidsoverlast te verminderen. We hebben ook 2,4 miljoen euro voorzien om in samenwerking met de Vlaamse overheid bijkomende **geluidsschermen** langs snelwegen op Antwerps grondgebied te plaatsen. Dit is meer dan een verdubbeling ten opzicht van de vorige legislatuur.



## Kinderopvang

Vandaag zijn er slechts genoeg plaatsen voor 25% van de kinderen tussen 0 en 3. De Barcelonanorm legt 33% op. Als stad hebben wij de regie in handen, samen met het lokaal overlegplatform kinderopvang dat vraag- en aanbodzijde verenigt. Met het AG KOP bieden we ook een aantal plaatsen aan.

We hebben een aantal projecten uitgewerkt om deze sector een boost te geven. Zo voorzien we een aantal **premies** die de opstart aanzienlijk vergemakkelijken; de brandpremie, opstartpremie en een premie voor geluidsdemping. We onderzoeken de mogelijkheid om met private partners nieuwbouwprojecten te realiseren. Om meer plaatsen te creëren binnen de zelfstandige sector onderzoeken we de mogelijkheid van een oudersubsidie. Vanuit de stedelijke kinderopvang worden 5 **nieuwbouwprojecten** gerealiseerd de komende 6 jaar:

- Nieuwbouw Speelpaleis (Tweemontstraat): 56 kindplaatsen
- Nieuwbouw Koekendoos (Confortalei): 85 kindplaatsen
- Nieuwbouw Bobijn (Van Luppenstraat): 85 kindplaatsen
- Nieuwbouw Cadix (Madrassastraat) : 85 kindplaatsen
- Nieuwbouw Neuze Neuze (Kleine Bredestraat) : 56 kindplaatsen

## Dierenwelzijn

Antwerpen was al toonaangevend op het vlak van dierenwelzijn en dit blijft. De stad zal, hetzij via subsidies, hetzij op factuur samen werken met Antwerpse **dierenverenigingen en -organisaties** (zoals CAD, Het Blauwe Kruis van België, 't Stadsbeest, Vetas, VOC Brasschaat, Socio enz.) om het welzijn van dieren op het publiek domein en de veiligheid van burgers te garanderen.

Het **Antwerpse zwerfkattenbeleid** wordt uitgebreid. Zo hebben we het succesvolle project - waarbij Antwerpenaren die hun huiskat onvruchtbaar hebben laten maken, kunnen rekenen op een financiële tussenkomst van de stad (10 € voor kater en 30 € voor katin) – laten verlengen tot het einde van deze legislatuur. Verder willen we, samen met de districten, streven naar voldoende, en indien mogelijk, meer spreiding van **'kwalitatieve' loopzones** van tenminste 700m<sup>2</sup> waar honden de vrije loop hebben. Antwerpen telt, in vergelijking met andere steden, al heel wat hondenloopzones (74). Maar die laten soms te wensen over inzake kwaliteit, toegankelijkheid en spreiding.



## **De districten**

We zagen het als eerste taak om een stevige basis te leggen voor de negen districtsbesturen. De districten zijn voor de stad een cruciale partner in het beheer en onderhoud van ons publiek domein. Met drie afzonderlijke maatregelen geven we de districten een vliegende start.

In 2014 geven we de districten een **startdotatie van 9 miljoen euro** extra – de zogenaamde DOF-middelen - waarmee elk district de volgende jaren werk kan maken van een inhaaloperatie in het onderhoud van onze wegen, onze voet- en fietspaden. Daarnaast dikken we de investeringsenveloppe van de districten verder aan door de restkredieten van de vorige bestuursperiode opnieuw naar de districten te laten vloeien. En tot slot laten we de investeringsdotatie met 1 % groeien. We vragen aan de districten om deze middelen maximaal te benutten. Dit zal het investeringspeil van de districten vanzelf sterk verhogen. Dit werd door alle districten op de conferentie van voorzitters unaniem gunstig geadviseerd.

## **Middenstand en toerisme**

De volgende zes jaar zal dit stadsbestuur blijven investeren in de aantrekkingskracht van onze winkelstraten in de binnenstad en in de districten. Met een renovatiepremie 2.0 maken we verder werk van mooie winkels en horecazaken en krijgen handelaars de kans om veiligheidsmaatregelen te nemen voor hun handelspand. Daarnaast voorzien we ook middelen om het straatbeeld van onze kerngebieden verder te verfraaien. Het historisch centrum met de Grote Markt is daarbij één van de prioriteiten.

Het is de ambitie om Antwerpen de volgende jaren op de kaart te zetten als dé shopping-hoofdstad van de Lage Landen door onze promotie-inspanningen verder op te drijven. De externe marketingstrategie die geënt is op de vier B's draagt hier zeker toe bij.

Er worden de nodige middelen uitgetrokken om samen met private partners werk te maken van investeringen in onze toeristische infrastructuur, van een stadscamping tot congres- of beursinfrastructuur.

Na de invoering van de citytaks wordt verdergewerkt aan de vereenvoudiging en hervorming van de stedelijke belastingreglementen die ondernemers ruimte geven om te ondernemen.

## **Mobiliteit**

Tegen het einde van dit jaar moet de stad Antwerpen over een nieuw mobiliteitsplan beschikken dat werk moet maken van vlotte, betrouwbare en veilige verplaatsingen voor elke weggebruiker in deze stad. Eind



dit jaar verwacht de stad Antwerpen dat ook de knoop zal doorgehakt worden over de mobiliteit op het hogere wegennet.

In dit meerjarenplan voorzien we al in 2015 de uitvoering van een eerste substantiële quick win waarbij we de **Singel doortrekken** tot aan de Noorderlaan en definitief verlost zijn van de chicane in de IJzerlaan. Met de investeringen in een verkeerscentrale maken we werk van een andere doorstromingsmaatregel die alle weggebruikers ten goede moet komen. Een belangrijk aandeel van onze mobiliteitsmiddelen zal de bereikbaarheid van de stad moeten garanderen bij de vele werken die de komende jaren gepland zijn.

Als stad investeren we de volgende jaren met Brabo 2 ook sterk in de verdichting van ons stedelijk tramnet, onder meer in het noorden van de binnenstad. We gaan verder met onze inspanningen om Antwerpen te ‘verfietsen’ met onder meer twee fietsbruggen, aan Berchem-Station en IJzerlaan. Tot slot creëren we een flink pak **parkeerplaatsen** bij met P&R’s aan de rand van de stad zoals aan de Havana-site, bezoekersparkings in het centrum van onze stad zoals onder het Operaplein, buurtparkings in onze districten zoals het Laar in Borgerhout en we vergeten de fietsers niet met extra stallingsruimte zoals de ondergrondse fietsenstalling onder de Teniersplaats. Om de weg naar die parkings te vinden, investeren we ook in een innovatief parkeergeleidingssysteem.

